

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Апэ итхэм ащыщ

Урысыем волейболымкӓ изэнкӓокӓ хэлӓжӓэр хульфыгӓ командэху апшӓэр купу «Б-Гупчэм» хэтхэм зичӓзыу ешӓгӓухэр ялагӓх. Мыекӓопӓ «Динамо-МГТУ-м» иешӓлакӓхэр шӓкӓогӓум и 21 – 22-м Белгород имондӓ «Белогорье-2-м» тикӓлӓ гӓогӓгӓуитӓ шытекӓуагӓх.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу Тхьаклушынэ Аслъан Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым шэмбэтым чыклогъэ ешлэгъум еплъыгъ, Белгород икiи Мыекъуапэ якомандэхэм яешлаклогхэм, тренерхэм алукалгъ, гушыгъэгъу афэхьугъ.

Зэфэхьысыжьхэр

Шэмбэтым «Динамо-МГТУ-р» 3:0-у «Белогорьем» теклугь. Гъэшлэгьоныр зэлүклэгьуи.

щыри 25:20-ү бысымхэм кызырахыгыэр ары.

Тхуаумафэм шылэгээ ешлэгхуэхэм текло-
ныгээр къашыдзыыхыштыр къэшлэгхуаеу
шытыг. Апэрэ зэлуклэгур хыаклэмэ ахыг.
25:22-у, 25:18-у «Динамо-МГТУ-м» текло-
ныгьитлу къыдыхыг. Япллэнэрэ едзыгьор
25:22-у «Белогорьем» ыхыг, 2:2 пчыагээр
хуыгэ. Клэух ешлэгум 15:10-у Адыегим
икомандэ теклоныгээр къышыдыхыг.

(Икляух я 8-рэ нэклуб. ит).

«Динамо-МГТУ-м» Тхьаклұшыңэ Аслъан Іуклагъ.

Адыгеим и Премьер-министрэ шӀэныгъэ-упчӀэжъэгъу советым изэхэсыгъо хэлэжъагъ

Адыгеим и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат Адыгэ Республикэм и Очыл палатэ дэжь щызэхэщэгъэ шэныгъэ-упчлэжьэгъу советым изэхэсыгъо хэлэжьагъ. ЫпкIэ зыхэмылъ юридическэ Iэпылэгъу цыфхэм зэрарагъэгъотырэм епхыгъэ Iофыгъохэм афэгъэхьыгъэ зэхэсыгъор Адыгэ Республикэм и Очыл палатэ ипрезидентэу Мамый Алып зэришагъ.

лофыгъом итегушылэн хэлэ-
жыагъэх Адыгэ Республикэм
лошлэнымрэ социальнэ хэхьо-
ныгъэмрэкӀэ и Министерствэ,
Адыгэ Республикэм и Консти-
туционнэ хыкум, Урысые Фе-
дерацием юстициемкӀэ и Ми-
нистерствэ и Гъэорышлалэу
Адыгэ Республикэм шылэн
япашэхэр, шыфым, клэлэцыкӀум
яфитыныгъэхэмкӀэ, предприни-

мательхэм яфитыныгъэхэр къэухымэгъэнхэмклэ уполномоченхэр, Адыгэ Республикэм ипрокуратурэрэ иследственнэ къулыкъухэмрэ яллыкloxэр.

Цыф куп заулемэ ыпкӓ зыхэмыль юридическэ ӓпыӓгъу ягъэгытыгъэным очылхэм ялофшӓн чыплӓшхо зэрэжиубытырэр Премьер-министрэм хигъэунэ-фыкыгъ.

— Ыпкӱ зыльамытырз правовой ӀпыӀгъу дӕгъу цыфхэм ыгъом арагъгъоты ашӀоигъу. Ыпкӱ зыхэмпыл фӕло-фашӀхэр зыфӕгъацӕкӀхэрр афызгъафын, ац фӕгъэхыгыгъ къӕбархэр нахышӀоу алӕкӀагъэхъан, Ӏпы-
Ӏгъу зыфӕхыгъгъэхэр агъэрз-
загъэхэмӕ ауӀльӕкӀужыын фӕе,
— кыыциӀуагъ зӕхӕсыгъом
Къумпыл Мурат.

Адгыз Республнкэм юфшэ-
нымрэ социальнэ хэхьоныгэм
рэкэ и Министерствэ кызы-
ритыгэмкэ, мы ильэсым а
гухэлхэм апае мылькоу кы-
хагъэкыгэм ипроценти 10
нылэп кызыфагъефадагэр. Арэу
щыт нахь мышлэми, иск пстэум-
ки очылхэм гэхьэгэшлүхэр
ашлыгэх.

Ыпккэ зыхэмьлэ юридическэ
лэпылэгү цыфхэм ягъэгъотыгъ-
нымккэ Очыл палатэм амалэу
илэхэмккэ цыфхэм нахышлоу
макэ ягъэлугъным мэхъаншхо
зэриэр, очылхэм агъэцккэрэ
фэлэ-фашлэхэм апае республи-
кэм ибюджет нахыбэу мылку
кыхъэгъэкхлэн зэрэфар зэхъ-
сыгъм хэлэжьагъэхэм хагъ-
унэфыкылыгъ.

Республикæ бюджетым зæхъокыныгъæу фашыштхæм япрокт Адыгæ Республикæм и Къэралыгъо Совет — Хасæм исессие шастæным пæе кæфæххæзырынæу Премьер-министрæм пшæрыл æфшилыг.

Федеральнэ хэбзэгүүцүгэм
тэтэу ыпкэ зылаамтырэ
юридическэ лэпылэгү зэраты-
нэу зытефэхэрэр: гыот маклэ
зилэхэр, а I-рэ, я II-рэ ку-

пым хэхээрэ сэкьатныгээ зилэхэр, ветеранхэр, Урысые Федерацием, Советскэ Союзым я Лыхужухэр, Социалистическэ лошлакэм и Лыхужухэр, сэкьатныгээ зилэ клэлэцылхухэр, сабий ибэхэр, клэлэцылхухэр зылпунэу зыштагэхэр, зыныбжэ имыкыуггэхэу пшыныжэ зэрагыхыхэрэр, ошлэдэмьшлэ тхьамыклагдохэм ахафгэхэр. Адыгэ Республикэм и Лышххэ ипресс-кьулыкьу кьызэритыгэмклэ, республикэ хэбзэгьэуцлунэм диштэу ашфэдэ фэгьэклотэныгээ зилэхэм ахэхьэ зыныбжэ имыкыуггэхэу концлагерьхэм адэсыггэхэр, Хэгьэгу зэошхом илэхьан фэхыгээ дзэкьулыкьушлэхэм яшххэгьусэхэр, сэкьатныгээ зилэгьэ ветеранхэу зидунэй зыхьожьыггэхэм яшххэгьусэхэр.

Гъэзетыр — лъэпкъым ихъарзынэщ

Непэрэ мафэм үзэллэын, үзэдэлүн пае укьэнэштэп: радиор, телевидениер, театрэр, кьэралыгьо кьэшъокло ансамблэр, нэмыкхэри. Ныбжыкхэхэм Интернетур игьэклотыгьэу агьэфедэ. А эклэмэ апэ сэ изгьэуцорэр тхыгьэу, хэутыгьэр ары, сыда плөмэ ар кьэнэжы, сыдигьуи бгьэфедэн олъэкы.

Илъэсыбэрэ клэлэегъаджэу лӕф зысӕшӕм, адыгӕ гъзетыр гъусӕшӕу-лӕпылӕгъушӕу сӕлагъ. Джыри, сызӕресӕгъу, седжӕ къодыекӕ изгъӕкӕурӕп, зыгорӕхӕр къыхӕсӕтхыкӕых, сыгу рихъыгъӕ статьяхӕр сӕгъӕтӕлӕых, сяджӕжы.

Адыгэ Республикэм игъэхьагъэхэм, ицыф цэрылохэм, непэрэ юфыгъо шхьалэхэм, шйэныгъэм илэныкы пстэуми (наукэм, гъэсэныгъэм, медицинэм, искусствэм, спортым, нэмькыбэхэм) гъэзетыр алыэлэсы. Ахэм ащымыгъуазэм сьдэуштэу «сыадыг» ылон ылэклышта, сьдэуштэу илпэкы рыгушхонэу хуьшта? Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» емылжжэр пстэмэ зафэтэгъазэ: «Адыгэ-

хэр! КьишьутхыкI, шьуедж шьуигьээт,
шьукIэгъожьыштэп, шьукIэгушлужьышт
нахь. ЕджакIэ зэрэшьумышIэрэр ары-
мэ, гьэзытн шьуеджэнэу ежъунажьэмэ,
шьуэлэпищэнышъ, еджакIи, тхакIи, гу-
щыIакIи шьуигьэшIэжьышт, лъэкъ гупшы-
сакIэм шьуифицэшт. Шьуисабыйхэри, ко-
рылф-пхьорэлъфхэри кьыздежьугъа-
джэх. Нахь Iэлэежъэджэ дэгъу шьуылы-
мышьу». Гьээетыр — тильэкъ ибаиныгъ,
тильэкъ нап. НэмыкIэу кьэпIон ху-
мэ, лъэкъым ихьарзынэу тхылъ зэгъа-
фагъ. Унагъо пэгъч ар илыныр тефэ.

БЛЭГЪОЖЪ Мир.

**Адыгэ Республикэм народнэ гъэсэ-
ныгъэмкӀэ изаслуженнэ юфышӀ,
кӀэлэегъэджэ юфшӀӀным иветеран.**

«Адыгэ макъэм» иныбджэгъу лъапӀэхэр!

2016-рэ ильэсым иапэрэ ильэсныкьо клэтхэгьу уахьтэр макло.

«Адыгэ макъэр» мыщ фэдэ уасэхэмкӀэ почтэм иотделениехэм къащишъутхыкӀын шъульӕкӀышт:

индексэу И2161-рэ зилэр — сомэ 860-рэ чапычи 10-клэ;

индексэу И2162-рэ зилэр — сомэ 841-рэ чапыч 98-к1з.

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэурэ ГЪЭЗЕТЕДЖЭХЭР!

Редакцием дэжь щыт киоскым «Адыгэ макъэм» **соми 150-кӀэ** шыущыкӀэтхэн шыуӀэкӀышт. (Мыщ щыкӀатхэхэрэм киоскым еж-ежырӀу гъзетыр чӀахыжӀзэ ашышт);

Кьалэу Мыекьуапэ дэт хьызмэтшанлэхэу, организациехэу, учреждени-
ехэу **корпоративнэ шыклэм** тетэу гьэзет **экземпляр 15-м** кьыщымыклэу
кьызытхыкыхэрэр редакцием **сомэ 200-клэ** шыклэтхэнхэ альякышт.

Университетхүэ, институтхүэ, еджаплэхүэ корпоративнэ шылкэм тэтү гээзет **экземплэр 15-м** кышымыклэу кызытхыкын зимурадхэр редакцием **соми 150-к1э** шыклэтхэнхэ альэкышт. Мыхэм кыратхыкыгээ гээзетхэр ялошлалэхэм редакцием афещэжы.

**Ныбджэгъу лъапIэхэр,
шъукIатх лъапкъ гъэзетым!**

Лъэмыджыр зэрагъэцэкӀэжыӀрэм Премьер-министрэм зыщигъэгозагъ

**Адыгеим и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат
лъэмыджым изытет къыплъыхагъ, гъэцэкӀэжыын
лофхэмкӀэ подряднэ организацием илӀыкӀохэм
адэгущылагъ.**

Премьер-министрэм игъусагъэх Адыгеим псэолъэшӀынымкӀэ, транспортымкӀэ, гогу ыкӀи унэ-коммунальнэ хызмэтымкӀэ иминистрэу Валерий Картамышев, Джеджэ районным ипашэу Виктор Пуклич ыкӀи «Адыгеяавтотодорым» илӀэшхэтетэу Алексей Корешкиным.

Экспертхэм зэрагъэунэфыгъэмкӀэ, автомобиль гогу «Мыекъуапэ — Джеджэ» зыфилорэм тель лъэмыджэу метри

190-рэ зыкӀыхагъэр лъэшэу зэщыкӀуагъэу зэрэщытыр 2013-рэ ильэсым агъэунэфыгагъ. Адыгэ Республикэм ими-

нистрэхэм я Кабинет иунашэу тетэу псэуальэм игъэцэкӀэжыын пае гогухэмкӀэ республикэ фондым сомэ миллиони 126-рэ къыхагъэкӀыгъ.

Подряднэ организациеу щытыр компаниеу «РостовАвтомост» зыфилорэр ары. Мы ильэсым шышхъэлум лофшӀэнхэр ащ ригъэжыагъэх. Уахътэу тешагъэм кыкӀлоцӀ лъэмыджым икӀэ-гъэкӀонхэр агъэпытагъэх, пкӀэу 13 зэблахугъ, гъучӀ-бетон тырагъэчхыагъ, псырыкӀуапӀэхэри фашыгъэх. Шэклогум и 30-м нэс (пӀалъэу зэрэзэзэгъыгъэхэм тетэу) гъэцэкӀэжыын лофшӀэнхэр ыухынхэу компанием къегъэгугъэх.

Премьер-министрэм мы лофым фэгъэзэгъэ ведомствэхэм пшъэрылӀ афӀшыгъ гъэцэкӀэжыын лофшӀэнхэр тэрэзэу зэшӀохыгъэ хъунхэм анаӀэ тырагъэтынэу.

Къуаджэу Гъобэкъуае дэжэ псыхъоу Пшыщэ тель лъэмыджыр ары зичэзыу зэтэгъэпсыхъан лофшӀэнхэр зэрашӀылӀэштхэр. Проект-сметэ документацием къыпкырыкӀыхзэ сомэ миллион 350-рэ фэдиз псэолъэшӀ лофшӀэнхэм апӀэуханэу къырадзагъ. Ильэсэу къыхащтым ыкӀэхэм адэжэ ащ изэтэгъэпсыхъан аухынэу мэгугъэх.

ЯшӀэныгъэхэм ахагъэхъуагъ

Адыгеим и Лышхъэ иунашӀокӀэ, республикэм иинвестиционнэ климат изытет уасэ фэшӀыгъэнымкӀэ рейтингым изэхэщӀэн, инвесторхэр нахыбэу къыханхэмкӀэ зишӀуагъэ кӀэклошт шыкӀэ зэфӀэшхӀафхэр зэхэгъэуцогъэнхэм ыкӀи пхырышӀыгъэнхэм лоф адэзышӀэшт проектнэ командэ зэрэзэхатцагъэм нахыпӀэкӀэ игугъу кӀэтшыгъагъ. Ащ министрэхэм я Кабинет хэтхэр, федеральнэ гъэцэкӀэкӀо хэбзэ органхэм ялӀыкӀохэр, республикэм ибизнесменхэм ащыщхэр хагъэхъагъэх.

АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкӀэ ыкӀи сатыумкӀэ и Министертвэ ипресс-къулыкӀу къызэритыгъэмкӀэ, ащ фытегъэпсыхъэгъэ дорожнэ картэм къыдхалъытагъэу инвестициехэмкӀэ климатыр нахышӀу шыгъэнымкӀэ шыкӀэ зэфӀэшхӀафэу инвестиционнэ климатым ирейтинг къыгъэлъэгъуагъэхэм япхырышӀын фырагъэджэнхэу джырӀэблагъэ Москва семинар щызэхатцагъагъ. Субъект 29-у къырагъэблэгъагъэхэм ащыщэу Адыгеим ипроектнэ командэу АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкӀэ ыкӀи сатыумкӀэ иминистрэу Лыхэсэ Махъмудэ зипащэри ащ хэлэжыагъ.

Программэу зэрырагъэджагъэхэм лъэныкӀо зэфӀэшхӀафхэр къыщыдӀэлъытэгъагъэх. Ахэр бизнес цыкӀум финансхэмкӀэ

ӀэпыӀэгъу етыгъэным, бизнес объектыр электросетьхэм япхыгъэным, псэуальэм ишӀынкӀэ фитыныгъэ къызэралыпхыштым, къэралыгъомрэ унэ бизнесымрэ социальнэ лофхэм альэныкӀокӀэ зэрэздӀэлэжыӀштхэм афэгъэхыгъагъэх. Мыхэм альэныкӀокӀэ лоф зышӀэрэ къулыкӀухэм япашэхэу нэбгырэ 11 Адыгеим икӀыгъэ командэм хэтыгъ.

Министерствэм ипресс-къулыкӀу тызэрэщыгъэгозагъэмкӀэ, мэфӀыщырэ семинарыр кӀуагъэ. Инвестиционнэ климатыр нахышӀу шыгъэным пае анахъэу анаӀэ зытырагъэтын фаехэм, пшъэрылӀэу ялӀэхэм ашагъэгозагъэх, мы лъэныкӀомкӀэ анахыбэу шыагъэ къэзытыгъэ

шыкӀэу нэмыкӀ чыпӀэхэм ашагъэфедагъэхэм нэлуасэ афашыгъэх, командэхэм лоф зэрэздӀэлэжыӀшт зыфагъэсагъ.

АР-м экономикэ хэхъоныгъэхэмкӀэ ыкӀи сатыумкӀэ иминистрэ иеплӀыкӀэхэр къырилотыкӀыхзэ, мыщ фэдэ егъэджэнхэм шӀэныгъэм зэрэхагъахӀорэм имызакъоу, субъектхэм якъэралыгъо къулыкӀушӀэхэр нахыбэу зэдӀэлэжыӀхэмкӀэ, яопыткӀэ зэдӀэгощэнхэмкӀэ шыагъэ къызэратырэр къыхигъэщыгъ.

Министерствэм ипресс-къулыкӀу къызэритыгъэмкӀэ, мыщ фэдэ семинархэр ильэс къэс зэхатӀэнхэу дорожнэ картэм къыщыдӀэлъытагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

ПшъэдэкӀыжъ арагъэхы

**ГогурыкӀоныр щынэгъончъэу щытыным ыкӀи
гогухэм къатехъухъэрэ хъугъэ-шлагъэхэр нахъ
макӀэ шыгъэнхэм апае шэклогум и 17-м
кышцегъэжыагъэу и 22-м нэс АР-м гогурыкӀоныр
щынэгъончъэнымкӀэ къэралыгъо инспекциер
кӀэщакӀо зыфэхъугъэ пэшлорыгъэшӀ лофтхъабзэу
«ЛъэсрыкӀу» зыфилорэр Мыекъуапэ щыкӀуагъ.**

Лофтхъабзэм хахъэу къалэм игъогу зэхэкӀыпӀэхэу цыфхэр нахыбэу зыщызӀэблӀыхэрэм къэралыгъо автоинспекцием икӀулыкӀушӀэхэр атетхэу къулыкӀур ахыгъ, гогурыкӀоным ишӀапхъэхэр зыукӀохэрэ водителӀхэм, анахъэу лъэсрыкӀохэм алыплӀагъэх.

ЛъэсрыкӀохэмрэ водителӀхэмрэ къулыкӀушӀэхэм къагъэуцухзэу зэдӀэгущыӀэгъухэр адашыгъ, гогурыкӀоным ишӀапхъэхэр амыукӀонхэу, гогушӀ хъӀэкӀафэ ыкӀи сакъыныгъэ къыщызхагъэфэнхэу къаджагъэх. Анахъэу кӀэлэцӀыкӀухэм анаӀэ зэратырагъэтын фаехэр агу къагъэкӀыжыгъ, ар зэрытхэгъэ мэкъэгъэу тхъапэхэр аратыгъэх.

ГогурыкӀоным ишӀапхъэхэр зыукӀохзэу лъэсрыкӀор блэзымыгъэкӀыгъэхэ водителӀхэм ыкӀи гогуз зыщызӀэпычы мыхъушт чыпӀэм атехъэгъэхэ лъэсрыкӀохэм административнэ пшъэдэкӀыжъхэр арагъэхыгъ.

**Полицием
илейтенантэу
ТРХЪО
Байзэт.**

ГумэкӀыгъошхоу щыт

**Адыгеим щыщ кӀэлэ ныбжыкӀэр террористическэ
организациеу «ИГИЛ» зыфилорэм хэхъан мурад
зэрилагъэм къыхэкӀэу, Мыекъопэ къэлэ хыкумым
уголовнэ лоф джырӀэблагъэ къыфызӀэуихыгъ.**

Адыгэ Республикэм иапшъэрэ еджапӀэ къэзыухыгъэ Шэуджэн Мурат Сирием щыӀэ террористическэ организациеу «Исламское государство» зыфилорэм хэхъан мурад иӀэу къаубытыгъ.

Следствием зэригъэунэфыгъэмкӀэ, университетым юридическэ факультет къызеухым, Мурат апэ Москва, нэужым ащ икӀи Тыркуем кӀуагъэ «ИГИЛ-м» хэхъаным фэшӀ. Сирием игъунапкӀэ ээпичын гухэлӀ иӀэу Тыр-

куем къышаубытыгъ, ащ игъусагъ Дагыстан щыщэу Эльман Исаевыр.

ЩынэгъончъэнымкӀэ федеральнэ къулыкӀум и ГъэлорышӀапӀэу Адыгеим щыӀэм ипресс-къулыкӀу къызэритыгъэмкӀэ, мыщ епхыгъэу уголовнэ лоф къызӀэуахыгъ. Зэхэфынэу зэхатцагъэхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкӀэ, Исаевымрэ Шэуджэнымрэ террористическэ организациеу «Ислам къэралыгъор» зыфилорэм хэхъанхэ мурад ялагъ. Ашлагъэм ахэр еуцолӀэжыгъэх ыкӀи рыкӀэгъожыгъэх.

М. Шэуджэным лажъэ зэриӀэм зэруцолӀэжыгъэм ыкӀи следствием ӀэпыӀэгъу зэрэфэхъугъэм къахэкӀыкӀэ уголовнэ лофыр хэушхъафыкӀыгъэ шыкӀэм тетэу зэхатцагъ. Ащ къыкӀэлъыкӀоу Мыекъопэ къэлэ хыкумым иунашӀокӀэ М. Шэуджэным ильэсрэ мээипшырэ хъапс тыралъыхагъ. Эльман Исаевым илоф мы мафэхэм алошт.

ЗэкӀэмкӀи тиеспубликэ щыпсэухэу «ИГИЛ-м» хэхъагъэхэу зэгугафэхэрэм альэныкӀокӀэ уголовнэ лофи 6 къызӀэуахыгъ. Ахэм ащыщэу нэбгыри 4-р дунэе розыскым итых.

Мы аужырэ уахътэм Адыгеим щыщ нэбгырэ 21-рэ КъокӀыпӀэ Благъэм икӀэралыгъохэм арыхъагъэх, нахыбэрэмкӀэ ахэр адыгэ унэгъо ныбжыкӀэх, мэзи 8,5-м кышцегъэжыагъэу ильэси 9-м нэс зыныбжъ сабыи 10 ягъусэх. Унагъо хэм янахыбэр АдыгэкӀалэ щыщых.

Террористическэ организациеу «ИГИЛ-м» зэрэдунаеу гумэкӀыгъошхо хидзагъ. Мыщ хэтхэм хъаӀэ-къокӀагъэу зэрахъэхэрэр зэбгъэпшэн щыӀэп. Ислам диным пыщэгъэ цыфхэр ашхъэ фимытхэу зыхащэх, нэужым ахэр агъэзаох, зыкъагъэожы, цыфхэр нахыбэу зыщызэрэуӀгоихэрэ чыпӀэхэр къагъаох. Адрэ къэралыгъохэм афэдэу тиеспубликэ щыщ ныбжыкӀэхэри мы организацием гъэбылӀыгъэкӀэ зэрэхахъэхэрэр анахъ гумэкӀыгъошхоу непэ щыӀэхэм ащыщ. ЩыӀэныгъэр езыгъэжыгъэкӀэ ныбжыкӀэхэм ежъежырэу загъэунэхъужы, яунагъо исхэри гумэкӀ хадзэх. Лъэшэу тэгугъэ тикӀалэхэм зыкъашӀэжынышӀ, гогу занкӀэ техъажынынхэу, мамырэу псэунхэу.

КИАРЭ Фатим.

Еджап|эхэм
япчъагъэ
хэхъон фае

**Шылыныгыр зы чылы зэрымгырэм ишыхыат гэ-
сэныгэм илоф хэхүхэрэ зэхьоклыныгыэхэри. Шы-
сэхэр анахьэу зэхьылыгыэштхэр Мыекыуап ары.**

Илһэс 20 — 25-кӱэ узкӱлӱл-бэжмэ, еджаплэу шылэхэр кӱл-лэцӱкӱл ыгыплӱ ашлыжыгыга-гӱэх. Уахтэ зытешлэм, кӱху-рэ сабыим ипчыгагэ нах макӱ зэхуым, ахэр апшэрэ еджа-плэхэм якьутамэхэм, нэмыкӱ ор-ганизациехэм аратыжыгыгагӱэх, ащэфыжыгыгагӱэх е бэджэн-дэу алахыгӱэх. Этани уахтэ кэсыгыгэ ахэр кӱлэм ыштэ-жыынхэ фаеу, сыда плэмэ са-быйхэм япчыгагӱэ нахыбэ хуыгӱэ. Ащ тетэу ведомственнэ е муниципальнэ кӱлэцӱкӱл ыгыплэхэм кьарагӱэгзэжыу аублагэ. Ахэр икӱрыкӱлэ агэ-

псыжых, еджапӀэхэм ахэт
класс нэкіхэр кӀэлэцӀыкӀухэр
щалыгъынхэм фытырагъэпсы-
хьэх.

Ау кӀэлэццӀкыкы ӀгыгылӀхэр икхуэхэрп. УнакӀэхэри ашыггӀх. кыцзыуахыггӀх, электроннэ чэзыури кыагупшысыгг, ау чыӀпӀхэр джыри икхуэхэрп. Арэу щытми, ны-тыхэм кӀэлэццӀкыкы ӀгыгылӀзм чыӀпӀгӀ чыржамыӀу залытхэрэр сабыим ӀлӀэсищыныбжы зыхуӀкӀгӀ ары. КӀэра-лыггӀом джы пшӀэрылӀу ӀлӀр ӀлӀэсищым кыцшыублаггӀу блым нэс зыныбжхэм кӀэлэццӀкыкы ӀгыгылӀзм чыӀпӀгӀ кыӀ-

щыритыныр, еджапләм ар щы-
фигьэхъазырыныр ары.

Мы мазэм и 10-м УФ-м и Правительствэ и Тхьаматэу Дмитрий Медведевым селекторнэ зэлулэу субьектхэм япэцхэм адырилагэм джыри зэ шыклагъэхэм ашъхьэ кышырихыгъ. Джы кӀэлэцӀыкӀу ыгъыплэхэм язакъоп, еджаплэхэри шыгъэнхэ фæе. Ац елытыгъэу УФ-м и Правительствэ кыхъашт илъэсым еджаплэхэм ягъэспын фэгъэхыгъэ программэ ыштэшт. Еджаплэхэм яшын къэкӀошт илъэсипшым сомэ триллиони 3 пӀуагъэхъашт. Ац цыщэу триллиони 2-р федеральнэ бюджетым кыкӀышт, кыанэрэр субьектым ыкӀуачӀэ кыхынын фæе.

Хэгэгүм сабыеу кышыху-
рэм зэрэхахьорэм кыхэкӀеу
мыгӀэ, адрэ ильӀсхэм ялы-
тыгӀэмэ, Урысыем иеджапӀхэм
апэрэу къэклогӀэ сабийхэм
япчагӀэ мини 145-кӀэ нахыбэ
хуыгӀэ. Ильэси 10 зытешӀэкӀэ,
ар миллиони 3,5-кӀэ нахыбэ
хуышт.

Ахьсэу агъэнэфагъэм чыплэ миллиони 6,5-рэ фэдиз еджэплэ чыплэ рыбгъэпсын плъэкӀынэу УФ-м и Правительствэ ипашэ елъытэ.

Непэ Урысыем иэкономикэ

зэрйт чыплэ кыным, шылэ-
ныгэм илэныкыо пстэумкли
ахщэм кэралыггор шыхасын
фаеу зэрэхүрэм емылыты-
гэу, еджалэхэр ашлынху ра-
хухэ ыкли кыхыашт илэсым
псэолэшлыныр субъектхэм
ащырагэжьэн фае. Арыш,
ахщэу кьатупшырэн лэшэу
фэсакынхэу правительствэм
ипащэ кьафигьэпытагь. Сомэ
пэпчэ кылыпллэщтхэу, зы-
даклорэр зэрагэшлэщтэу кьа-
рылагь.

Къихыашт ильэсым мы ю-
фым пэлуханэу миллиард 50
кьатлупышшт. Ащ елытыгыэу
Урысые Федерацием исубъект
пэпчъ ежъ ишыклэгъэ еджэпэ
чыпнэ пчъагъэр зэригъэшэн,
кылытгэн, программэ зэхигъэ-
уонм фæе.

Правительствэм ипашэ кы-
зыриуагъэмкӀэ, еджэплэ пчъа-
гъэу субъектхэм ящкӀэгъэ-
штыр зэфэдэп. Ау Урысым
ит еджэплэхэм яплӀэнэрэ пӀчъ
сменитӀоу е сменищэу еджэ.
Еджэплэ унэхэр жбы хугъэх.
Д. Медведевым кызыриуа-
гъэмкӀэ, «Гъэсэнгыгъ дэгъу зы-
щыбгъотыштыр дэгъоу зэтэгъэ-
псыхыгъэ еджэплэр ары нахь,
еджэплэ тхьамыкӀэу амал зы-
мылэр арэп».

УФ-м гэсэн үгэмрэ шэ-
ныгэмрэкэ иминистрэй Дмит-
рий Ливановым апэрэ илэ-
сишым федеральнэ бюджет
ахшэкэ субъект пэпчэ клэлэ-
еджэкэ мин зычлэфэшт эджэ-
плэ зырыз дэгюу эзетгэпсы-
хагэу, шысэтехыплэ хуунэу
ащышыгэн фаеу ылытаг.

Программэр уугуйтлоу клошт. Апэрэм, 2020-рэ ильэсым ехүүлэу зэклэ а 1 — 4-рэ классхэм арысхэр ыкй я 10 — 11-рэ классхэр зы сменэу еджэхэу ашылт. Ятлонэрэ уугуом адрэ кээнэрэ классхэр зы сменэу еджэхэу агьэлсын фав. Ау етани Медведевым мызэу, мйтлоу кыызэрэгьэгэ-зыгыгэу, «Программэм имихьанэ нахь еджелпабэ ашыныр

арэл, шылэхэр иклэрыклэу агъ-
псыжынхэм субъектхэм япа-
шэхэм аналэ тетын фæе». Зæ-
горэм еджэплэ унагъэхэр е нæ-
мык объектхэр зиххэм кæ-
шылэфыжыгъэнхэри игъоу
ылъытагъ. Амал цымылахэ ху-
мæ ары еджэплæклэхэр зæ-
шылштыр.

Непэ Адыгеим иеджаплэхэм язытет ехыылагыу гушылэгы тшыгыэ АР-м гъэзэныгэмрэ шэныгэмрэклэ и Министерствэ иотделуэ контракт шыклэм тетэу шэфэнымклэ системэр зэзыгъэзафэрэм ыклэ еджаплэхэм яматериальнэ-техническэ зтегъэпсыхъан фэгъэзагъэм ипашэу Лыунэе Аслъан. Ащ тызэрэщигъэгозагъэмклэ, непэ еджэплэ 150-у Адыгеим итым язытет шапхъэхэм адештэ. Ау сабыеу къэхъурэм ипчъагъэ зэрэхахьорэм кызыкклэу, клэу еджэплэ 17 республикэм шышылэгъае. Ащ шыцэу 10-р сменитлоу еджэхэрэр зы сменэ шыжыгыгъэнхэм пай.

Анахъу мы лъэныкъомкӀэ
лофыр зыщыдӀыр Мыекъуап
ары. МыекъуапӀ дэт еджӀпӀэ
28-м щыцӀу 21-м сменитӀоу
лоф ешӀ. Ащ фӀд Мыекъыб
районымкӀэ поселкӀэху Туль-
скӀэм ыкӀи КраснооктябрьскӀэм
адэтхэр. РеспубликӀэмкӀэ зы
смену лоф зышӀлэр еджӀпӀэ
51-р ары нылӀп. Мыекъуап
имызакъоу, поселкӀэу Ябло-
новскӀэм еджӀпӀитӀу, ИнӀмрӀэ
ХанскӀэмрӀэ еджӀпӀэ зырыз
ащшыгӀгӀэн фӀе.

Отделым ипашэ кызырэриуа-
гъэмклэ, тэ тиреспубликэ апэ-
рэ ильэсым программэм хэ-
мыуонкнлэ хьушт. Сыда плөмэ
изытет дэй дэдэу еджалэ ти-
лэп. Зэрэгугъэхэрэмклэ, Адыге-
ир мыр программэм 2018 —
2019-рэ ильэсхэм хэуцон ыльэ-
кышт.

Еджапlэхэм яшlын даkлоу
джы loф зышlэу цыlэхэм яз-
тегьэпсыхьан министрствэм
инэплъэгу ригьэкlыштэп.

СИХЪУ Гощнагъу.

Инструкторхэр агъэхьазырых

Республикэм туризмэм зыщиушъомбгъуным, ащ федэ къытфихъы хъуным тыщыгугъызэ тэпсэу. ЗыгъэпсэфыпІэ зэхэт инхэм яшІын мыпсынклэгъоми, туризмэм хэщэгъэ цІыфхэм алъэкІырэр ашІэ. Ахэм ащыщ Мыекъопэ еджапІэ туризмэмкІэ инструкторхэр шагъэхъазырху тигъэ зэрэхъугъэр.

Тикүүшхьэ дахэхэр зыльгъу
зышоигъохэм, тимээхэм
яжы кьабзэ хэтынэу фаехэм,
ахэр Адыгейм щыцхэм, нэ-
мык! чып!лэхэм кьарыкышт-
хэм, кьаклухьэхэ зыхьуклэ мээ
ык! кьушхьэ гьогухэр дэгъоу
зышлэрэ цыфхэр ягъусэнхэ
фае. Ащ фэдэ инструкторхэр
тиресубликэ илъэс заулэ ху-
гъэ зыщэгъэхьазырхэрэ.

Адыгэ Республикэм туризмэрэ зыгъэпсэфылэхэмрэкIэ и Комитет макъэ кызэригъэлугъэмкIэ, зичэзыу еджэгур икIыгъэ тхымафэм Адыгеим кышчызэлуахыгъ. Инструктор сэнэхьатыр зэзыгъэгъоты зы-

шолойгохэр илэсныкьорэ, шэ-
клогум и 17-м кышегежъя-
гэу жьоныгуаклэм и 17-м
нэс рагэджэштых, туристым
и Мафэ зыыхагэунэфыкы-
рэм ехьулэу Мыкеуапэ дип-
ломхэр кышараткыштых.

Ныбжыкылеу зыягыгэътхыгэ-
хэр тхыамафэм тіо еджапілэм
къекіолнэштых. Зыгэпсэфакіо
Адыгеим кыакохэрэм яуах-
тэ зэрээхэлнэштым ахэр фа-
ггэсэштых. Ау инструкторымкэ
зэкіеми анахь мэхыанэ зилэр
цыфхэм япсауныгэ зэрэфэ-
сакыштымрэ ар кызэригэ-
нэштымрэ зэригэшлэнхэр ары.

Егъэджэнхэр Адыгеим итур-

отраслэ илофышлэ лэлэлэсэхэр ары афызэхэзыщэхэрэр. Ахэм спортивнэ зэнэкьокьухэр, цыфыбэ зыхэлэжьэрэ зыгьэпсэ-фыгьо пчыхьээзахьэхэр, мэ-зым ыкй кьушхьэм кьыз-рашыпкьухьаштыр арагьэшлэ-штых.

Инструктор сэнэхьатыр зээгээгыты зышлоигыо пстэуми еджэныр кьаухынэу хьурэп. Арышь, еджаплэм кьеклолэрэ ныбжыклэхэм пытагээ кьыз-хагээфэн фае. Чьылэр, кьу-шъхьэ гьогухэр зыфызэпымы-чыхэрэр кьахкыхь, еджэныр ашлөкьинэу чладзыжы.

Ныбжыыклэхэр езыгэджэрэ инструкторхэм кызыралорэм-клэ, еж клэлэхэр яшэнклэ чан-хэу, Адыгеим итарихь, лэпкэу шыпсэхэрэм яшэн-зэхэтыклэ-хэр, чылацлэхэм апыль кэ-барыжхэр ашлэхэу шытынхэ дае.

Илъэс кӕс еджаплӕр нӕбгы-
рӕ 30 фӕдизмӕ кӕаухы. Мые-
кӕуапӕ шагъхъазырыгъӕ ин-
структорхӕм ащыхӕм Iof
ашӕнӕу чыплӕ зӕфӕхъафхӕр
кӕыхахы. Къанӕхӕрӕм Адыге-
им кӕакохӕрӕм арагъӕльгъун-
хӕу туристикхӕс маршрутхӕр
клӕу кӕыхахынхӕу амал яӕ.
Чыжӕу кӕушъхӕм ухӕмыхӕ-

ми, тимээхэмрэ тикъушьхъэ
лъапэхэмрэ защыбгъэпсэфы-
нэу чыплэ дэхабэ ял. Ахэр
ныбжьыклэхэм язакъоп, на-
хыжьхэми, клэлэгъаджэхэ-
ми, унэгъо псаухэр зэгъусэ-
хэуи алъэгъухэ ашлৌгъу.

Инструктор чанхэр тилэхэмэ,
цыфхэри туризмэм нахь пы-
щагъэ хьуштых. Ахэм ясэ-
нэхьат хэшлык! дэгъу фырялэу

гэсэгзэнхэм пае Адыгеим
инструктор лэпэлсэху Хьат-
кьо Алай, Ожубанэкьо Зи-
наидэ, Иван Бормотовым, Петр
Захаровым, Удыклэко Азмат
ыкли Федеральнэ спортивнэ
туризмэм икьутамэ Адыгеим
щыцэхэзыщэгьэ Дмитрий Куз-
нецовым альэкьыштыр эклэ
ашлэ.

(Тикорр.).

2015-р - ЛИТЕРАТУРЭМ И ИЛЬЭС

Хэгъэгоу узышыпсэурэм, лъэпкъэу узышышым шлулэгъуныгъэу афыуиэр сыда кызыщежъэрэр, лъапсэ ащ фэхъурэр сыда?

Адыгэ гушылэгъым «Унагъо умышъоу къуаджэ ухъуштэп» ело. Джащ пьдзагъэу уегу-пшысэ: къуаджэ умышъоу къэралыгуи ухъуштэп. Уикъуаджэ, непэ ащ щыпсэуэхэрэм,

Якъоджэгъухэм арэгъушхох

уикъоджэгъоу чыплэ зэфэшъхьафхэм ащылэнэу хъугъэхэм лъытэныгъэ афэпшы хъумэ, зэрэкъэралыгъоуи арэгъуштэу уфышытышт. Ары «патриотизм» зыфатлорэ гушылэм икъежъаплэр, ыльапсэр.

Ары кызыпкырыкырэ Къунчыкъохаблэ икъоджэ тхылъеджаплэ ипашэу Жаклэмыкъо Мирэ илофшлэн епхыгъэ лфхъабзэхэр зэхыщэхэ зыхъуклэ.

Мы къоджэ цыклым тхаклоу, шэныгъэлэжъэу, зыцлэ чыжъэу лугъэ цыф цлэрылоу маклэп кыдэклыгъэр. Мары мы тызхэт ильэсыр литуратурэм и

Ильэсэу зэрэщытыр кыыхигъэщызэ, Мирэ тхылъеджаплэм щигъэхъазырыгъэ къэгъэлъэгъонымклэ кылоагъ, нахъыжъэхэм агу кыгъэклыжыгъ, ныбжыкълэхэм алыгъэлэсыгъ якъоджэгъу цыф цлэрылохэм ятхыгъэхэр, яшлэныгъэ лфшлагъэхэр.

Тхылъ къэгъэлъэгъоным игъусэу планшетхэри Мирэ ыгъэхъазырыгъэх. Къуаджэм ицыф цлэрылохэу, усаклохэу Лъэпцлэрышэ Исмахылэ, Пэнэшъу Хъазрэт, Къуекъо Налбий, шэныгъэлэжъэхэу Къэзэнэ Хъамзэт, Пэнэшъу Уцужыкъо, Пэнэшъу Аскэр, Шьоджэ Асыет, нэмыклэхэми ятхылъхэм, ялоф-

шлагъэхэм ямызакъоу, ящылэныгъэ гъогуи клэклэу ащ къеуатэ. Къунчыкъохаблэхэм яклэлэ плугъэу, якъоджэгъоу алытэ Хъагъур Айтэч. Ащ итворчествы мы къэгъэлъэгъоным нэлуасэ зыщыфэпшылэн плъэклышт.

Къэгъэлъэгъоным Мирэ зреджагъэм, «Яжэбзэ дахэклэ кытхэтых» зэриуагъэм къеушыхъаты ащ мэхъанэу илэр — укъуаджэмэ, узэрыгушхонхэ, гъэлъэлэпэн цыфых ахэр. Ахэм афэдэхэр ары къоджэ клэлэцыкълухэм щысэ зытырахынхэ фаер.

(Тикорр.).

ТИГУМЭКЫГЪОХЭР

Ны-тыхэр, шъуиклэлэцыкълухэр экстремизмэм щышъуухъумэх!

Урысые Федерацием и Закон Шъхьалэ — Конституцием (ия 13-рэ ст.) кызэрэшилорэмклэ, социальнэ, лъэпкъ, дин джэгъогъуныгъэм клэзыгъэблырэ общественнэ объединенихэр зэхашэхэ хъуштэп, социальнэ купэу зыхахъэхэрэм, лъэпкъэу кызыыхэклыгъэхэм, бзэу алулым е динэу алэжъырэм ялытыгъэу цыфхэм яфитыныгъэхэм къаклырагъэчы хъуштэп (я 19-рэ ст.)

Терроризмэм, сепаратизмэм, экстремизмэм апэуцужыгъэнымклэ дунэе зэзэгъыныгъэу 2001-рэ ильэсым мэкъуогъум и 15-м Шанхай щызэдашыгъэм терроризмэр, сепаратизмэр, экстремизмэр уухынхэу зэрэщымытыр, ащ фэдэ бзэдэжшлагъэ зезыхъэхэрэм хабзэм тетэу пшэдэклыжэ арагъэхъын зэрэфаер итхагъ.

Экстремизмэ нэшанэ зыхэлъ уголовнэ бзэдэжшлагъэхэм ахэхэх зеклоклэ дэйхэр кызыыхагъафэзэ, цыфхэм апашъхэ джэпсалъэхэр кызэрэщашыхэрэр (УФ-м и УК ия 280-рэ ст.), джэгъогъуныгъэм, зэпыиныгъэм зэрэклагъэблыхэрэр, цыфым шъхьакло зэрэрахырэр (УФ-м и УК ия 282-рэ ст.), экстремист сообществэ зэрэзэхашэрэр (УФ-м и УК ия 280-рэ ст.), экстремист организацием илофшлэн зэрэзэтырагъэлпсыхъэрэр (УФ-м и УК ия 282.2-рэ ст.).

Экстремизмэ нэшанэ зыхэлъ бзэдэжшлагъэхэр зезыхъэхэрэм хыкумым зэриухэсырэм те-

тэу уголовнэ пшэдэклыжэ арагъэхъын, мэзи 2-м кышегъэжъагъэу ильэс 20-м нэсэу хъапс ахэм атыралъхъан, е опсэуфэхэклэ хъапсым дэсынхэу агъэмысэнхэ, е сомэ мин 300 фэдиз хъурэ тазыр арагъэтын альэклышт. Экстремизмэм хэцагъэхэр къэралыгъо муниципальнэ къулыкъуи Іэнатлэм лутынхэмклэ, контрактклэ дзэ къулыкъур ахынымклэ, хэбзэухъумэкло къулыкъухэм, гъэсэныгъэ зышарагъэгъотырэ лфшлэлэхэм ащылэжъэнхэмклэ, унэе детектив, ухъумэн лфым пылтынхэмклэ хыкумым иунашъо диштэу гъунэпкъэ гъэнэфагъэхэр афашын альэклышт.

Щылэныгъэм кызэригъэлагъорэмклэ, анахъэу экстремистхэм агъэплъэхъухэрэр ильэс 14-м кышегъэжъагъэу 22-м нэс зыныбжъхэр ары. Нахыбэрэмклэ общественнэ лфшлэнхэм апымыл, спорт секция, клуб горэми мыклорэ ныбжыкълэхэр ары экстремист идеологиер нахь псынклэу зыпкырызыщэхэрэр.

Апэрэ чэзыоу ны-тыхэр ары зыныбжэ имыкыгъэхэмрэ ныбжыкълэхэмрэ экстремизмэм щызыухъумэнхэ фаер.

Лъытэныгъэ зыфэтшырэ ны-тыхэр, экстремистхэм шъуиклэлэцыкълу амыгъэплъэхъуным пае мыщ кыкълэлы-кloxэрэм шъуналэ атежъугъэт:

• Кълэцылкълур зылыкълэрэр, иуахътэ зэригъаклорэр, зыгъэгумэкълэрэр эжъугъашл, дунаим кышыыхъухэрэм, политикэ, социальнэ, экономикэ лфхэм язытет, лъэпкъ зэфышытыкълэхэм афэгъэхыгъэу ащ ренэу шудэгъушыл.

• Кълэцылкълур иуахътэ нахь гъэшлэгъонэу зэригъэкложтым

шъупыль. Ар спорт секциехэм жъугъакло, общественнэ организациехэм, дзэ-патриотическэ клубхэм ялофшлэн хэжъугъэлажъ.

• Кълэцылкълур къэтынхэу зэплъырэр, тхылъхэу заджэрэр, Интернетым исоциальнэ сайтхэу зэрыхъэрэр эжъугъашл. **Іадахор зыкыуащэнэу экстремистхэр зэрэпылхэр мыхэм къаушыхъаты:**

• Мыхъун зекълуакълэхэр Іадахом кыхафэу, дысэу къадэгъушылэжъэу регъажъэ, нахь шэнычъэ мэхъу, унэгъо кълэцылкълуамыгъэфедэрэ гушылэхэр нахыбэрэ кыло мэхъу.

• Экстремист субкультура гъэнэфагъэм диштэу ащ зифапэу регъажъэ.

• Экстремизмэм фэгъэхыгъэ текстхэр, роликхэр зытет фай-

лхэр бэу икомпьютер иплъэгъоштых.

• Тамыгъэ горэхэр, Іэшэ папклэу агъэфедэн альэклышт кыыгъохэр унэм кыырехъэх.

• Лъэпкъ зэхэдз ышлызэ, политикэ, социальнэ темэхэм бэрэ альэлэсы.

Кълэцылкълур экстремистхэм агъэплъэхъоу кышыушъухъумэ шъузэрэзеклон фаер:

• Іадахор зыхэхъэгъэ купым идеологиие зэрэдешъу-мыгъаштэрэр пыупкыгъэу ешъумылу! Ащ нахы нахышлу изытет кызыпкырыкылырэр, иеплыкълэхэр эжъугъашлэмэ.

• Кълэцылкълур шъуеушъый, дэгъоу еджэмэ, гъэсэгъашхо хъумэ дунаим зэхъоклыныгъэ нахыбэ фишлын зэрилъэклыштыр гурыжъугъау. Лъэпкъ зэфэшъхьафхэм къахэклыгъэхэм, дин зэфэмыдэхэр зылэжъыхэрэм алэ эклэдзагъэу зы лфзэдэгъэцаклэзэ гъэхъэгъашхохэр зэрашлърэмклэ щысэхэр бэу кыфэшъухъу.

• Фэмэ-бжыимэ дэй кыте-зыгъахъэхэрэм, куп дэим ипашэ Іадахор алуыкълэным шъупыль.

• Іадахом пхъэшащэу, пыупкыгъэу, дысэу шъудэмы-гушыл. Армырэмэ, шъуигухэлъ — кълэцылкълур экстремизмэм идеологиие щыухъумэгъэныр — кыжъудэхъуштытэп.

Лъытэныгъэ зыфэтшылэрэ ны-тыхэр!

Шъуиклэлэцыкълухэм шъуафэсакъ, ахэр экстремистхэм амыгъэплъэхъунхэм шъуналэ тежъугъэт!

Урысые Федерацием и Следственнэ комитет Адыгэ Республикэмклэ иследственнэ гъэлорышлэл

ПСАУНЫГЪ

Зылъылэсыщтхэр нахыбэным фэшл

Ильэс къэс тыгъэгъазэм и 1-м СПИД-м пэуцужыгъэным и Дунэе мафэ хагъэунэфыкы. Ащ мэхъанэу илэр мы зэпахырэ узэу цыфыбэ зэрыллыкълэрэм фэгъэхыгъэу нахыбэ ягъэшлэгъэныр, ныбжыкълэхэм япсауныгъэ къаухъумэн зэрэфаем егъэгупшысэгъэнхэр, общественностым мы гумэ-кыгъом ыналэ нахь тырегъэдзэгъэныр ары.

Республикэм мы мафэм ипэ-гъоклэу лфхъэбзэ зэфэшъхьа-фыбэ щызэхашэшт. СПИД-м пэуцужыгъэнымклэ Адыгэ республикэ Гупчэм тызэрэщыща-

гъэгъозагъэмклэ, пресс-конференциехэр, акция зэмылэужыгъохэр, методическэ егъэдженхэр, къэгъэлъэгъонхэр, семинар-зэулкълэхэр, тренингхэр, лекции-

хэр, волонтерхэм ягъэхъазырын ахэм ашыщых. Шэклогъум и 25-м кышегъэжъагъэу ахэр кложтых. Гушылэм пае, шэклогъум и 25 — 30-м Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым имедицинскэ Институт щеджэхэрэм афызэхашэшт конференцием лфыгъо шъхьалэу зыщытегушылэштхэр мы узым икълэуаплэхэр ыкли пэшлорыгъэшъэу ащ узэрэпэуцужыштыт амалхэр ары. Джащ фэдэу «Пшлэмэ, ушылэшт» зы-

фалогъэ информационнэ лфхъабзэм хагъэлэжъэштых апшэрэ ыкли гурыт гъэсэнныгъэ зыщызэрагъэгъотырэ еджаплэхэм ачлэхэр. Гурыт медицинэ лфшылэхэу поликлиникэхэм, сымэджэщхэм ачлэхэм афызэхашэштых методическэ егъэдженхэр. Тхылъеджаплэхэри лфхъабзэхэм къахагъэлэжъэштых, мы узым фэгъэхыгъэ тхылъхэм, статьяхэм якъэгъэлъэгъонхэр ахэм ашызэхашэштых.

Республикэм щыпсэурэ пэпчы

зиуплъэкълужын, мы узым ыльэныкъоклэ гумэкыгъо щылэмэ зэригъэшлэн амал ил, ащ пае Адыгэ республикэ наркологическэ, кожно-венерологическэ, психо-неврологическэ, жъэгъэузым пэуцужыгъэнымклэ диспансерхэм тыгъэгъэзэ мазэм зэрэпсаоу ащыкложт акция «Узнай свой ВИЧ-статус. Оставайся здоровым» зыфилорэр.

Сыд фэдэрэ узи пэшлорыгъэшъэу щыгъэзыегъэным епхыгъэ лфхъабзэхэр зехъэгъэныр нахь Іэшлэх ащ нэужым уелэзэным нахы.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

ПУНЫГЪЭ ЮФЫГЪОХЭР

Шэклогъум и 12-м тхылъ-еджапэм кышызэхэжьэгъэхэ еджапэхэм ыкIи ахэм яклэлэ-егъаджэхэм ашылуагъ Урысыем ыкIи Адыгеим янароднэ, Абхъазым ыкIи Пшызэ шьолпыр язас-луженнэ артистэу, Лъэпкъ те-атрэу Цэй Ибрахимэ ыцIэ зыхьырэм ихудожественнэ Iэшхьэтэтэу **Кукэнэ Мурат**.

Творческэ зэлулэгъур зэра-щагъ тхылъеджапэм илофышIэхэу Хьаудэкъо Асыетрэ Къат Сусанэрэ. Ахэм Кукэнэ Мурат

Зэлулэгъу фаб

Цыфыклэм иплун-гъэсэнкIэ литературэм, искусствэм ямэхьанэ зэрэиыр зэхашIэу, Адыгэ республикэ клэлэцIыкIу тхылъеджапэм яамал кызырихьэу Iофтхьабзэ зэфэшхьафхэр шызэхашIэх. Ахэм сыдигъуи чанэу ахэлажьэх Мыекъуапэ иеджапIэхэм яклэлэеджапIохэр. АлуагъакIэх ахэр тхакIохэм, сурэтышIхэм, композиторхэм, артистхэм — цыфгъэшIэгъонхэу лъэуж дахэ шыIэныгъэм пхырызы-шыхэрэм.

ишыIэныгъэ ыкIи итворческэ гъогу клэлэу еджапэхэм къа-фалотагъ.

Кукэнэ Мурат къуаджэу Тэхутэмыкъуае кызырэхьыгъу-гъэр, зэрэщанIугъэр, зэрэщеджагъэр, янэ-ятэхэм яклэлэ за-къоу кызырэтэджыгъэр, сэнау-шыгъэ ыкIи гүфэбэныгъэ инхэлъэу зыкызырIэтыгъэр къа-лотагъ. Мурат ятэу Рэщидэ пи-вэшI заводым идиректорыгъ, иклалэ ежъ зыпылI Iофыр лъи-гъэкулатэмэ шлоигъуагъ. Ащ епхыгъэу, гурит еджапIэр къэ-зылхыгъэ Мурат Краснодар политехническэ институтым чIэхьэ, ау мэхихэ зычIэсыгъэ уж ыгукIэ а сэнэхьатым зэрэпэ-чыжьэр ыкIи зэрэфэмыер къы-фэнафэшI, клалэр къычIэкIы-жьи, Адыгэ къэралыгъо клэлэ-егъэджэ институтым филологи-емкIэ ифакультет чIэхьэ. Мы илъэххэр Мурат ыгукIэ агъа-тхьэу макIох, еджэным готэу,

общественнэ Iофыгъуабэу ин-ститутым шызэшIуахьхэрэм ахэ-лажьэ. Филфаком шызэхэщэ-гъэгъэ театрэу «Миниатюрэм» зэрэхэтыгъэм лъэшэу нэужым ишылагъэ къекIыжьыгъ. Литера-турэр, музыкэр, спортыр, цыф-хэр ыкIи гуцылэ шыгъэр лъэ-шэу зыкIэсэ клалэм ащыгъум артист лъагъор хихынышI, ащ рыклон фаеу зэрэхьуштыр ежъ-ми ышIэщтыгъэп. Адыгэ хэ-кум культурэмкIэ игъэлорышIа-плэ ипэщагъэу Хэшх Шыхьа-мырзэ ыпкъ къыкIэу, Кукэнэ Мурат музыкэм ыкIи театрэм я Къэралыгъо институтэу Ле-нинград дэтым, агъако, 1972 — 1976-м хэгъэгум икъэлэ-шхо драматическэ актер сэнэ-хьатыр шызэригъотыгъэу Адыгэ хэкум къегъэзэжьи. Джащ къы-щыкIэдзагъэу илъэс 40 хуэгъу Мурат сценэм тет, лъэпкъ ис-кусствэм хэхьоныгъэ дахэхэр цырилэх.

Къэлогъэн фаер Куканым дзэ къулыкIур Германием зэрэщи-хьыгъэр, ащи ишэн-хабзэ нахэ зэрипсыхьагъэр ары. Мурат творческэ жыкIэщэ хьуау зэ-рилэм ишыхьат Адыгэ театрэм исценэ шыклорэ спектаклэ пэпчъ анахь роль къин гъэшIэгъонхэр кызырэхьышхэрэм имызакъоу, художественнэ фильмхэм ыкIи сериалхэм бэрэ зэрахэлажьэ-рэр. Джащ фэдэу, Адыгэ теле-видением изтеуцонкIэ фэлъэ-кIырэр ышIагъ. Ежъ ышIхьэ-кIи фильмхэри егъэуцух, «Все для тебя, мой друг» зыфилорэр ахэм ащыщ.

Кукэнэ Мурат итворчествэ еджапэхэр зыфагъэнэлосэгъэ уж зэлъашIэрэ артистым гу-щылэр ратыгъ. Мурат игуапэу ишыIэныгъэ ыкIи итворчествэ зэрагъэразэрэр, сэнэхьат дэй зэрэмыхьурэр, угуклэ пшIоигъо Iофыр, уегугъумэ, сыдигъуи кызырэтэджыкIырэр къафилотагъ. ЕджапIэм чIэсэзэ усэхэм IупкIэу къяджэу, зэнэкъокъухэм ахэ-лажьэу, спортыр икIасэу, му-зыкэм ыгу факIоу, тхылъыр иньбджэгъоу кызырэтэджыгъэм ягугъу кышIыгъ. Тхылъхэм узыфэе шIэныгъэр зэрадэтыр, ахэм узэрауэзэнкIырэр, уигулы-тэ кызырагъэуштырэр, къари-луагъ.

Ащ пьдзагъэу клэлэеджапIэхэм артист цIэрылоу Кукэнэ

Мурат упчIэхэмкIэ зыфагъэ-загъ. Еджэплэшхом учIэхьаныр къина? Театрэм сыда анахьэу цыфыр зыфилпурэр ыкIи сыда кылуатэрэр? О анахь уикIэсэ рольхэр? Анахь уикIэсэ пред-метхэу уилагъэхэр? Сыда къэ-лэшхом Iоф шыпшIэнэу укыыз-кIэмынагъэр? Непэ сыда ищы-лакIэр Адыгэ театрэм? — зы-фэплэщтхэр ратыгъэх.

Мурат зэхэугуфыкIыгъэ джэ-уапхэр ахэм къаритыжьыгъ. Театрэр — культурэ лэжьэ-плэшхоу лъэпкъым икультурэ, ишэн-хабзэхэр, ыбзэ, игумэкл-гуклаехэр, игъэхьагъэхэр, лъэпкъ акъыл лэжьыгъэр зэкIэ арти-стхэм кызышыралотыкIырэ пчэгупIэу зэрэщытыр, гум шло-игъо сэнэхьатымкIэ Iоф пшIэ-ным гушIогъуабэ зэрэхэлъыр, ар ежъ ышIхьэкIэ зэрэзэхьышIа-гъэр ыкIи кызырэдэхьыгъэр, театрэр цыфхэм апае зэрэ-щылэр къылуагъ.

Гуцылэм пьдзагъэу Мурат гитарэр къыштагъ, бзэпсхэм Iапэхэр арычагъэх, клэлэцIыкIу тхылъеджапIэм музыкэ иным ымакъэ зыщылэтыгъ. Цыфыр цыфы зышIырэр ыльэгъоу, зэ-хихырэр ары. Мыщ фэдэ зэ-лулэгъу фабэхэм къащэжьэх ыкIи къагъэушты гухэлъ нэф-хэр. КIэлэеджапIохэм ягушIо нэплъэгъухэм зэлулэгъум зэ-ригъэрэзагъэхэр къыуагъашIэ-щтыгъ.

**ДЗЭУКЪОЖЬ
Нуриет.**

ЗЫКIЫНЫГЪЭМРЭ НЫБЖЫКIЭХЭМРЭ

Зэгурылоньыгъэм фэлорышIэрэ Iофтхьабз

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ универси-тетым лъэпкъ зэфэшхьафхэм якультурэ кызы-щагъэлъэгъорэ фестивалэу «Мы едины» зыфило-рэр мы мафэхэм шыкIуагъ.

Iофтхьабзэр илъэси 7 хуэгъэ мы апшъэрэ еджапIэм зызэ-хищэрэр.

— Университетым щеджэ-рэ лъэпкъ зэфэшхьафхэм зэ-гурылоньыгъэ, зыкIыныгъэ азы-фагу илыным, нэлуасэ зэфэ-хьунхэм мыщ фэдэ Iофтхьа-бзэхэр фэлорышIэх, — кылуагъ социальнэ ыкIи плуныгъэ Iо-фтыгъохэмкIэ проректорэу Бран-тIэ Мурат.

Апэрэ мафэм лъэпкъ зэфэ-шхьафхэм яшхынхэр кызыща-гъэлъэгъорэ Iофтхьабзэ шыла-гъ. Абхъазым, Ингушетием, Турк-мением, Иорданием, Палести-нэ, Колумбием, Монголием, Ли-ван, Таджикистан, нэмыкI чы-плэхэм къарыкIыгъэхэу Адыгеим щеджэрэ студентхэм ялэпкъ шхынхэр мыщ къырахьыла-гъэх. ЗэкIэмкIи хэгъэгу 30 фэдизмэ ялэпкъ гъомылапхьэхэр къа-гъэлъэгъуагъэх. Iэнэ шыгъэхэм нэбгырэ пэпчъ акIэрыхьаныш,

шхынхэм ялэшIугъэ агъэунэфын амал ялагъ.

— Илъэс къэс мы фестива-лым тыхэлажьэ, тилъэпкъ игъо-мылапхьэхэр къэтэгъэлыагъо, — кытфелуатэ Ирак къыкIы-гъэу, я 4-рэ курсым щеджэ-рэ Махьамэд Альмасудин. — Непэ къетхьылIэгъэ шхыныгъо-хэр зэкIэ тэр-тэрэу тыупщэ-рыхьыгъэх. Тилъэпкъ шхынхэу рик, кибаб, котлетхэр ыкIи нэ-мыкIхэм шлоигъоныгъэ зилэхэр нэлуасэ афэтшыгъэх.

Абхъаз Республикэм къы-кIыгъэхэу Мыекъопэ къэра-лыгъо технологическэ универ-ситетым щеджэрэ студентхэм мы Iофтхьабзэм яшъыпкъэу зыкыфагъэхьазырыгъ. Аб-хъаз хьалыгъум къыщегъэжьа-гъэу псым нэсэу ахэм къа-хьыгъ.

— Фестивалым мэхьанэшхо илэу сэлъытэ, — игупшысэ-хэмкIэ къыддэгъуащэ я 3-рэ

курсим щеджэрэ Альбина Айба. — Сиреспубликэ икуль-турэ, лъэпкъ гъомылапхьэхэр зыфэдэхэм кызыдэджэхэрэр нэлуасэ афэшIынхэу, агу рез-гъэхьынхэу сыфай. БлэкIыгъэ илъэсым лъэпкъ шхыныгъохэм-кIэ хагъэунэфыкIырэ чыплэ ти-куп къыфагъэшъошэгъагъ. Ар лъэшэу гуапэ тшыхьугъ.

Анахь дэгъоу пцэрыхьагъэ-хэр жорим кыгъээнфагъэх. Лъэныкыо зауэлэ анахь дэгъоу зыкызыгъэлъэгъуагъэхэр къыхахыгъэх. «Лъэпкъ шхы-ныгъу» зыфилорэмкIэ теклоны-гъэ къыдэзыхыгъэхэр Туркме-нистан цыщхэр ары. ЯтIонэрэ хуэгъэх аграрнэ технологи-хэмкIэ факультетым щеджэрэ студентхэр. Мыекъопэ къэра-

лыгъо технологическэ универ-ситетым иполитехническэ кол-ледж ящэнэрэ чыплэр фагъэ-шъошагъ.

Лъэпкъ шхынхэм ямызакъоу, студентхэм ыкIи клэлэегъаджэ-хэм ежъхэм адыгъэ нысхьапэ-хэу лъэпкъ шыуашэхэр зыщы-гъхэр, пхьэм хэшIыкIыгъэ псэу-шхьэ зэфэшхьафхэр, сурэт-шыгъэхэр Iофтхьабзэм къыра-хьылагъэх. Джащ фэдэу лъэпкъ джэгукIэхэмкIэ ныбжыкIэхэр зэнэкъокъугъэх, зэрэгъэчэфы-гъэх.

Фестивалыр ятIонэрэ ма-фэм концерткIэ зэфашыжьыгъ. Лъэпкъ зэфэшхьафхэм якуль-турэ зыфэдэр, шэн-хабзэу ахэлъхэр, яшъуашэхэр къагъэ-лъэгъуагъэх. Лъэпкъ къашъо-

хэри къашыгъэх, яныдэльфы-бзэкIэ ордэхэр къалуагъ. Ащ нахэ дэгъоу зыкышызыгъэлъэ-гъуагъэхэм шлухьафтынхэр ара-тыгъэх. Лъэныкыо пстэуми ахэ-лэжьагъэу, зыцIэ дахэкIэ язы-гъэлогъэ Батыр Аллагуевым анахь осэшхо зыфашырэ Гран-при ратыгъ. Мыекъопэ къэра-лыгъо технологическэ универ-ситетым экологиемкIэ ифакульт-ет ия 4-рэ курс щеджэрэ клэлэ ныбжыкIэм лъэпкъ шхыны-гъохэм ягъэхьазырыни, къа-шъохэм, джэгукIэ зэфэшхьа-фэу къашыгъэми чанэу ахэ-лэжьагъ.

**ГЪОНЭЖЫКЪО
Сэтэнай.**

Сурэтыр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

◆ ЦЫФЫМРЭ ТВОРЧЕСТВЭМРЭ

Усэм ымакъэ зэхэзыхыгъэр

Нэбгырэ пэпчъ игъэшлэ ильэсхэр ибайныгъ. Уахътэм нахъ гъэсэклэ дэгъурэ псыхъакло-Ютэклэ инрэ хъужьырэн. Мафэ, мазэ, ильэсхэм ялытыгъэу, чымы кытехыгъэ цыф цыклым пкъи, шъхы илэ мэхъух — дунэгурыуаклэр игъорыгъоу кыплэкхъэ, акъылым зештэ, гупшысэр къэнафэ.

Хэти идунээеплыклэ, идунээететиклэ тешыкыгъэ тхыпхъэ-бзыпхъэ егъоты. Ары зыр адрэм хэзымыгъэуаклэу, хэзыгъэушъафыкырэ. Ауми, лакъом, унагъом, янэ-ятэхэм, кызыхъагъэхэм ямылытыгъэу, афэмыдэу цыф хъурэн.

Сэ сигушылэ зыфэгъэзэгъэ бзылфыгъэр **Ны, шъхъэгъус, усэклэ-гупшысаклэ**. Лытэныгъэ-шъхъэафэ ибын-унагъуи, илахылы-лыщыцхэм, гъашлэр зыдигъэшлэгъэ лы цырылом къэшэкыгъэхэм, нэмык адыгэ цыфыбэм зыфашлэу **Клэрэцэ Зуэ ары**.

Бзылфыгъэм ыцлэ кызырэн-лоу, ащ ежъ-ежъырэу лъэпкыр зэрыгушорэ тхэклошхоу Клэрэцэ Тембот кыгоуцо. Ащ зи мыхъун хэлъп: гъашлэр зэдэзыгъэшлэгъэ зэшъхъэгъусэ зэрэлъытэ-зэдэлъхъэр зэгочыгъэу (зыр шымылэжымы) кызышогъэшлыгуай. Сыда плэм ахэр агукл, апсэклэ зэшъогъух, зэлэгъух, зэдештэх, янэхъойклэ, якъэрарклэ обществэмклэ, цыфхэмклэ плъаплэх, шысэ иных. Ягъэпсыклэ-шыкыклэ, язэкыклэ-шапхъэклэ пчэгуплэм ренэу итых.

Клэрэцэ Зуэ адыгэ лъэпкъым итхэкло гъэшлуагъэу Клэрэцэ Тембот ишъхъэгъуаш, ары зэрэшлэрэр ыкли зэрэшлэщтыр. Тембот ишылэныгъэ ыкли итворческэ гъогу Зуэ зафэу дытетыгъ — ныбжы лым ыпэ илъэдагъэп, фэсакъэу дэклотагъ нахъ, упчлэжъэгъу-ныбджэгъушлоу илагъ. Лы лш зэгъэзэгъэ губзыгъэм ежъ бзылфыгъэми зыкырыпллын икъун кыкыларыхыгъ — адыгэ гуцылэм ыуасэ зыфэдэр, лъэпкъ шэн-хабзэхэр зэрэосэнчъэхэр, цэлэгъэр, зэгурылоныгъэр, зэкыклэ-шыкылабэр — гуцылэ псыхъагъэр дышъэм зэрэнахъ лъаплэр. А пстэумэ япхыгъэ ыкли къапкырыкырэ шлоигъоныгъэр ары Зуэ мы аужырэ ильэс 15-м анахъэу ышъхъэклэ къэлэмымрэ тхъапэмрэ къезыгъэштагъэу сэ слытэрэр. Нэбгырэ чъэпхыгъэ пэпчъ, сыд ишыкыклэми плалэ къэсышъ,

гъэшлэгъон ытхыгъ ыкли 2008-рэ ильэсым кыдыгъэкыгъ. Гу тыришыхы творчествэм зы-зэрэфигъэзагъэри хъупхъэгъэ иным, зышъхъамысыжъ лфшлэкло шэнхэр кызырэбэкы-хэрэм ишыхат.

«**Зэхэсэхы усэм имэкъамэ**» — джары зэрэджагъэр Зуэ ишыпэ сабыл папклэу, иапэрэ тхылъ. Плалэр къэси, шылэныгъэм шызэлъуигъэклэгъэ акъыл-гузэхэшлэ самэхэм, псэ макъэу зыкызызэлъуахыгъ. Клэрэцэ Зуэ итхылъ кызы-дэкыгъэм ильэс 7 тешлагъ. **2015-р — литературэм и Ильэсэу** тихэгъэгъушхоклэ зэрэщытыр кыдэслъыти, зыкли зыцлэ кырамылуагъэу, зигугъу (зэрифэшъуашэу) къамышыгъэ художественнэ тхылъым «щыпэ джан» фэсшынэу исхъухъагъ.

Сапашъхъэ илэ тхылъым ыкышхо чыопс теплэри, лъэпсэшхо зилэ чыгыжъ кьутэмабэу игъэшлэхъын зытх маклэу кыуфагъэри тесэлъагъо... Гупшысэр а зэкыми къагъэхъе. «... Джамбэчыне гъогу бэрэ сытетыгъ. Тятэ дэжъ сыкломи, сыкэкложьми, кысилохэрэм сягупшысэжъми, сигузэхашлэхэр зэхахъохэзэ, усэ макъэхэр сыгу кылу-кыхъу езгъэжъагъа. А лъэхъаным нэужыкли сэрклэ апэрэу Хунагохэм тикъумбылжъ чыгышхо усэ фызэхэслъхъэгъагъ» — щетхы Зуэ апэрэ шъхъэм. Нэклубгъо 300 хъурэ тхылъэу «Зэхэсэхы усэм имэкъамэ» зыфилорэм усэхэр, поэмэхэр, тарихъ къэбархэр, тхыгъэ зэфэшъафхэр кыдэхъагъэх.

Анахъ уналэ зытеозгъадзэрэр «**Сызшыц Хунаго ллакъом ильэужхэр**» зыфилорэ

тэрэзэу зэрэрегажъэу, ылапэ цыкылухэр чыуплланклэхэзэ, ллакъом илэужхэр кыпчынхъу рагъашлэщтыгъ. Ау мы шэн шлагъор мы ильэс 40-м нахъ къэлэнлагъ, ллаужы 7-р хэгъэкли, нахъыбэм джы янэжъ-ятэжъхэм анэмык ацлэ кыралонэу ашлэрэн.

Клэрэцэ Зуэ мы лъэпкъ лфыгъо инэу уахътэм кыгъэуцурэр зы лэкъо тхыдэклэ адыгэ пстэуми агу кыгъэкыжымэ, адыггум ыкли лъэпкъ тарихъым нахъ зыкыиштэжыным шыгугъэу, тхылъыр кызызэлъуихыгъ «Сызшыц Хунаго ллакъом ильэужхэр» зыфилорэмклэ, ащ ежъ художественнэ лфшлагъэри кыгъэбжышлуагъ. Ятэжъ-янэжъхэмклэ кырещажъшъ Зуэ къэбарыр, янэ-ятэхэм, ятэш-янэшхэм ашъхъэ кырыкылагъэм тыхэгъэдало. Анахъэу произведением ипчэгу

итхэр ятэу Исхъакърэ янэу Дэхэнагъорэ ягъэшлэ гъогу. Ежъхэр нэбгыри 6 — зэшищырэ зэшыпхъуищырэу зэрэплугъэхэр, унэгъо плуныгъэр гъэсэныгъэшхоу зэрэщытыгъэр кыгъэтхъэу кылотэгъ. Блэкыгъэ зэманхъэу я XIX — XX-рэ ллэшлэгъухэм яплъышхо-шыкылагъэри, илакъо инахъыжъхэр лэубытыплэ ышлызэ, Зуэ тигъэгъозагъ. Улэжъэным имэхъанэ мы очеркым куоу кызызэлъуихыгъ. Джащ фэдэу, адыгэ лъэпкъым пэкыкыгъэ ззошхоу «Урыс-Кавказ заоклэ» зэджагъэхэм ятэжъ иунагъо зэриукууагъэмклэ лъэпкъым ыгу, ыпсэ ащ зэрихыгъэр дэгъоу кыгъэтхъыгъэу сэлъытэ.

Хунагохэр — кыушъхъэхэс абдзэхагъэх, ау а заоу урыс пачыхъэм адыгэхэм къари-

шылагъэм ыпкъ кыкыклэ, хэкужъым кынагъэхэм орыжылыгъэ, пэнэ-пырыпыцуплэ чыплэхэр псэуплэ зэрэфэхъу-гъэхэр, Джамбэчыне кыуаджэр ахэм зэрэщыцыр кыло. Очеркым бзэ къабзэрэ акъыл зэтетрэклэ Клэрэцэ Зуэ бэ кыыщипчыгъэр: кьоджэ чыопсым идэхагы, кьоджэдэсхэм яцыф дэгъугъи ышъхъэ кызырэнагъэхэу, джы Джамбэчыне кыуаджэм кыдэкыгъэ цыфышхо-хэми, а зэкыми ежъ зыщыц Хунагохэри агуигъэуцозэ, ятэу Хунаго Исхъакъ текыгъэхэм (ыкыо, ыпхъухэм), ахэм къалфыгъэхэм ыкли къапыфэжыгъэхэм непэ Адыгэ Рес-

сплодженэт. Ишъоф хъоо-пша-ухэм тыгъэ ллэхэр зэтетэ-кыухэу арэчъэх. Нэфшъагъом чылэм узыдэкыклэ, осэпс-тклопсхэу анэхэр кыскоку-кыхэу уц тхъапэмэ атес-хэм ллакъохэр къалъэсыхъэх, чылэтэгъамэр кыпкыра-гъахъэ.

Тимэзи чыжъэп. Ильэс пчъа-гъэхэм ар хъалэлэу псэола-

Лытэныгъэ-шъхъэафэ ибын-унагъуи, илахылы-лыщыцхэм, гъашлэр зыдигъэшлэгъэ лы цырылом къэшэкыгъэхэм, нэмык адыгэ цыфыбэм фашлэ Клэрэцэ Зуэ.

публикэр зэралэтэу, зэрагъэ-дахэрэр тегъашлэ. Мы очеркыр гупшысэмкли, бэрэ шы-гъэфедэгъэ зэрэхъугъэмкли лъэгупхъэ.

«Хунаго ллакъор зышыщы-гъэр сэ сшъхъэ кысхыгъэу къаслорэн, шлэныгъэлэжъмэ агъэунэфыгъ: абдзэхэ лъэп-кыгъ, лэкъошхо хъу-щтыгъэ. Ар къэзы-ушыхъатырэр чылэгъо пчъагъэмэ а лъэкъуа-цэм узэрэщыцхэр ары. Иорданием, Си-рием, Тыркуем, нэмык хэгъэгъухэми Хунаго-хэр ащэпсэу» — етхы Зуэ. Тлэкы клотагъэу кышело: «Джамбэчыне чылэм Хунагохэр зэрэщымышхэм пае, чы-гур агочы зэхъум, зэ-шыщым лэхъ къатэфэ-гъагъэп». Ау лыгу илэ-ти ятэу Исхъакъ, укъэ-зымыгъэу кытэжъыщт унагъо ышлагъ, илфы-гъэхэри ыплугъэх, ылэ-жыгъэх, ригъэджа-гъэх, шылэныгъэм фэ-шлу ышыгъэх.

«Сятэ лы цыкылу-гъ, лэпс-лъэпсэу, мэшлэшхо хэлъэу псэуштыгъ. Лым ыклоцл лы итыгъ. Сымэджагъэу, шъхъэ-уз нэмылэми кылола-гъэу къэсшлэжъырэн. Ильэс 80-м кыехъу-жыгъэу макъуао кло-щтыгъэ. Ащ кызыкы-жыкыкы, псынэм псы чыылэ щэлъитлу кы-рихыти, натрыф ха-тэм шызытырыклэжыщтыгъ». Джащ фэдэу Зуэ ятэ иоб-раз бгъэшлагъо икыоу лъэны-кыуабэклэ тапашъхъэ кыре-гъэуцо: «Хунаго унэм блэк-хэрэм, «Исхъакъ имэкъу гъэ-шэсыгъэхэр щэгъумэ чылыс-мэ афэдэу, зы кыурэ къахэ-мыщэу еупсэхыгъэхэу, лъагэ-хэу, узадэплъыеклэ, шъхъэр къагъэуназэ» залоклэ, тыххэр кыинэу алъэгъугъэм клэгушлу-жыщтыгъэх», — ело. Узэклэ-рыплъыжыным, уинахъыжъ ыло-рэр зэхэпхыным ыкли кып-хэхъаным ишлуагъэ авторым ащыкыгъэтхъэу, ллакъом ехы-лэгъэ очеркым чылабэ хэт. Ахэм апэрэхэм ащыц уилъ-фыплэ чыплэ ухэтми ныбжы-рэр гум кызырэнэрэр.

«... Си Джамбэчыне зыпэс-шын шылэп — сплодэгъу,

пхъэклэ, гъэстыныпхъэклэ кьоджэдэсхэм къятагъ...

Джэджэ псыхъо цыкылу Джамбэчыне пэблагъэу блэ-чышъ, былым лэхъогъухэр псы-щырагъашъох, клэлэцыклымэ зышагъэпскы, гыклэпскы агъэ-федэу кыхэкы, пцэжъыне щеш-хэ. Псыхъо хэхыгъэу тилэр Лаб ары. Загъорэ икыбза-гы, икыргъуагы ащыгъэгъу-пшэу, Лабэ кыушлоркы, инэ-пкъымэ къадэкы... Ау шыт-ми, сичылэ рэхъатыпл, нэхъой-рэ бэрчэтэрэ дэлъ».

Зуэ иочеркэу «Сызшыц Хунаго ллакъом ильэужхэр» зыцлэм творческэ пшъэрыллы-шхо зэшлухэу ыгъэпсыныр зэрэщыфызэшлокыгъэр клэсэ-гъэтхы. Ным иобраз янэу Дэхэнагъо игъэпсыклэ-хабзэклэ джащ фэдэу кызызэлъуихыгъ. Мы чыплэм Джамбэчыне кыуа-джэм ицыф цырылуагъэу, адыгэ лъэпкъым гъогу зафэ ыгъоты-нымклэ зышъхъамысыжыгъэхэу — апэрэ клэлэгъэдэж-шхуагъэу Бахъуко Шъалихъэ ыкли апэрэ адыгэ гъэсэгъашхуа-гъэу Сихъу Сэфэрбий, ахэм ягъогу рыкылагъэхэм ацлэ зэрэфэшъуашэм тетэу кышчыроло. Шылаклэм дэлъэбакъозэ Ху-наго ллакъом зызэриштагъэри лэпэлэсагъэр кыбэкылау кышчит-хыхъагъ. Прозеклэ тхыгъэ зэфэшъафхэми, усэхэми, поэ-мэхэми адыгабзэм ибаигъэ, Клэрэцэ Зуэ гуцылэ зеща-клэм зэрэфэгъэсагъэр кыушы-хъаты. Ау зы тхыгъэ цыкылу тхылъышхо зэтэгъэпсыхъагъэр бгъу пстэумклэ кышызэхэп-фын плэкылыщтэп. Адыгэ ли-тературэм итхыгъэ анахъышлу-мэ Зуэ итхылъэу «Зэхэсэхы усэм имэкъамэ» зыфилорэр ахэплъытэныр ифэшъуашэу сэлъытэ. Сыда плэмэ плуныгъэ-гъэсэныгъэ лъэныкыуитлумклэ лэпылэгъу инэу шыт. Тхылъым инэклубгъо пэпчъ гъэсэпэтхыдэ хэпхэу, гупшысэр кыгъаглоу бэ хэтыр — унагъор пытэ-мэ, ллакъор лъэшымэ, Хэгъэ-гури зэрэлъэшыщтыр, илофи зэрэклэкыштыр; цыфыклэм иплунклэ мы тхылъыр шысэшлу зэрэхъурэр ыкли авторыр бэ зылыгъугъэу, бэ зыпэкыкыгъэ цыф губзыгъэу, адыгэ лъэп-къым шлу кыдэхъумэ ренэу зышлоигъоу, ащ клэхъопсэу зэрэщытыр, джащ пае зэрэтха-гъэр нафэ кыпфэхъу.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Адыгэ литературэм итхыгъэ анахъышлэм Зу-зэ итхылъэу «Зэхэсэхы усэм имэкъамэ» зыфи-лорэр ахэплъытэныр ифэшъуашэу сэлъытэ.

ышъхъэ кырыкылагъэмклэ зэфэхъысыжъхэр ешлых. Худо-жественнэ псалъэм иамал зэ-рэиныр зэхышлэу, Клэрэцэ Зу-зэ ишылэныгъэ дахэ гуклэ ры-кыжыгъэ, ащ илэмэкъэ-лъэма-къэхэр зэфихысыжъхы, тхылъ

очеркэу авторым ихудожест-веннэ амалхэри игупшысэ зещэклэ гъэшлэгъони кызыщынэ-фагъэхэр ары. Хэткли шъэфэн ллакъом адыгэхэмклэ мэхъа-нэ зэрилагъэр ыкли зэрилэр. Пасэм, сабым гуцылэныр

АДЫГЭ МЭКЪЭПЧЪ ЧЭФЫР

(Къызыкълъыкълорэр шэклогъум и 14-м кыдэкыгъэ номерым ит).

КІ

«КІанч» ригъалоу пчыкълэр къэуагъ,
Кыкыкълэу ошхыр къещхыгъ.
Пкълэу цыкълэр ошхым хиубытагъ,
Тамэу ыгъашлорэр ыгъэуцыныгъ.

КІУ

А чэтыоу, чэтыу цыкълэу,
Шъабэу кълэшъэу дэхэцыкълэу.
Моу тадэжъы о къэкълэжъба,
Пшысэ шлагъор къэлотэжъба.
Уишлэушлагъэ дгъэлъэлэн,
Лъаплэу тэ тыкълэютэн.
Щэ къошын дгъэхъазырыгъэ,
Къыготлэхъагъ ащ хъалыгъу бзыгъэ.
А чэтыоу, чэтыу цыкълэу,
Шъабэу кълэшъэу дэхэцыкълэу.
Зэ тадэжъы о къэкълэжъба.
Сабый цыкълэр гъэхъыжъба.

Л

Лалэ боу клэлэ дэгъу,
Шыкълунаныр ащ иньбджэгъу.
Уанэм кълэбклэ зыридзэгъ,
«Чъэ!» — къунаным ащ рилуагъ.

ЛЪ

Хъажъушырыр мэлпцымамэ:
— Слъэкъо цыкълэхэр чъылэ маллэх.
— Лъэлэд фабэхэр пфэхъыных,
Плъэкъо цыкълэхэр згъэфэбэных.

ЛІ

Лыр Лымафэ къэкълэлагъ,
«Улэхъупхъ!» — ащ къырилуагъ.
— Уанэ пхъахъэ уфэкълуагъ,
КІэлэ чанэу узекълуагъ».

М

Мамунэр Мышъэм течъыгъ,
Ігъуаор ащ Іэкълыхыгъ.

Дэпклэе хъурджанэм ридзэнэу,
Ау Мышъэм ар къыпфидэнэп.

Н

Нэшэбэгъу, нэшэбэгъу,
Моклэ умыкълэу, шхонтлэ нэгъу.
Модыклэ цыгъо цыкълэр щыс,
«Уикъузынэу» хъазырыпс.

О

Бжэкъо кълыхъэу пчэн шлэпхъадж,
О узфэдэр пшъэшъэ бзэдж.
Бзэджэу тхэтым о къыфакълэу,
Къыфэгубжи, къэушъхъакълэу.

П

Псыхэунэшъур шакло ежъагъ,
Хъантлэркъо щырхэм зэлъыкълэлагъ.
Ылпакъо кълыхъэ, нэгур пэдыд,
Сыдэу цынагъу ар, а-дыдыд!

ПІ

Мэстэ лыгъэу аргъой Накъэ,
Ылпэ папцлэ уегъэсакъы.
Плэм зыкълэдзы, ащ зеджыхъэ,
Къыоцэкъэнэу къыптетлэсхъэ.

ПИУ

Дэпкъыр фыжъыбз, ин дэд,
Плуаблэу пылпыр сурэт фэд.
Плуаклэп, лужъоп, дахэу шыгъэ,
Ыгузэгъу итыр тыгъэ.

Р

Псыхаор тучаным къекълыжъы,
Курэжъыер ушъагъэу къещэжъы.
Хэтэрыкълэр курэжъыем из,
Зылъэгъурэм ынэ къыфез.

С

Цызэ лъэлпкъмэ ащыщ псыбланэр,
Цыкълэу шъхъае, боу ар бланэ,

Дэгъу дэдэу псым щесы.
Ышъо дахэшъ, зэкълэмэ къахэпсы.

Т

Тхъачэтыхъур сыдэуи пагэ,
Зегъэутэкорэпщы ащ, зегъэлыагэ.
Шъабэу мэбакъо, «къукълукълэу»,
Щыр быныр джауштэу ащ егъэдало.

ТІ

Тэ джы тшлэрэр мэкъэ маклэп,
Зедгъэсэшт джы «ТІ» къэлуаклэм.
Тлы нэтлэфыр мэтлыргъо,
Тлы нэтлагъор мэтлырго.

ТИУ

2

Тлахырэ еджэныр «къегуао»,
Ігъуао ешлэнэу иклас.
«Тлэхэр» тлуритлоу къехъых,
«Тлэхэми» ар агу рехъы.

У

Чыхлэн дахэу, уцы шхъуантлэм
Чышъхъэ джашъом зытырихъуагъ.
Зэпэнэфы уцы къашхъор —
Осэпс жъыур къытехъагъ.

Ф

Фэмыфы хъугъэу щыдыр нэшхъэй,
Ыгу клэдыгъэу зыми фэмый.
Ыклэ патхыгъэшъ, гъыным ар фэд,
О зыгъэхъупхыи, клэ ащ фыпыд.

Х

Махъшэм псы пхъэчаир
Тадэжъ къыгъэсыгъ.

Хэтэрыкълэу хатэм дэтыр
Дэгъоу дгъэшъокълыгъ.

ХЪ

Хъарыет иІ хъэренэ,
Зегъэхъые мэфэ реным.
Ихъэренэ щэгъушлукълэу,
Орэд чэфри къыхелукълэу.

ХЪУ

«Хъухъухъу!» — паркыр рагъэжъагъ,
Къошырыр гулэу ечъэжъагъ.
Бэщымклэ еу лоу зеухъэ,
Зыфаери ымышлэу къечъыхъэ.

ХЪ

Тихъэ ыцлэр Хъанэцылэу,
Ылпэ шлэцлэ ащ мэцылэу,
Ихъэунэ ар щэчъые,
Узэреджэу, къыбдэпклэе.

Ц

Цыгъом пчэдыжъышхэр егъэхъазыры,
Зыр егъэплонкълэу, зыр егъэстыры.
Ицыгъошырхэр мэлэклэу ллагъэх,
Мары хъазыр шхъаджи илагъэ.

ЦУ

Ситэтэжъ боу Іэпэлэс,
Цуакъэ ышлынэм ар фэлэз.
Ащ пае бэмэ зэлпэгъэшлагъо:
Ежъ цокълэнчъэу тауштэу къэнагъа?

ЦИ

Пыжъы цыкълэр псэим члэс,
Пэнэ закълэу ар зэхэс.
Панэу тетхэр папцлэшъ-папцлэу.
УемыкълуалІ ащ о улпэпцлэу.

Ч

Къанджым ахъщэ къыгъотыгъ,
Гушлогъошхом зыритыгъ.
Къыгъотыгъэр зы чапыч,
Мэфэ реным ежъ: «чычыч!»

ЧЪ

Тыгъурыгъур тес чыгаем,
Ынэшхуитлэу ащ боу хъураем.
Ылпкъ мыхъыеу, шхъэр мээекло,
Чэщ зэрэхъоу шакло макло.
Тыгъурыгъу, тыгъурыгъу,
Пфэмышхыщтыр умытыгъу.

(Джыри къыкълэпкъылошт).

ВОЛЕЙБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЫР

Апә итхәм ащыщ

(Икляу).

— Мыгъә Калугә зы ешлэгъур 3:1-у тшылахыгъ, ятлонәрә 3:1-у тә кьэтхыгъ, — кьелуатә Адыгеим изаслуженнә тренерәу, «Динамо-МГТУ-м» итренер шхьаләу Павел Зборовскәм. — Одиноково икомандәу «Искрәм» 3:0-у гьогьуйто кышлотхыгъ. Очко 20 тиләу ятлонәрә чыпләм тыщы. Красногорскә иешлакдохәр тапә итых.

Мыекьопә кьэралыгъо технологическә университетым спортмыклә иунә дэгъоу агъэцәкләжыгъ, гүлэтып. Тысыпләхәр

нахыбә ашыгъәх, дәпкьхәри джэхашьори дахәу агъэлагъәх.

— Ти Лпышхьәу Тхьаклушынә Аслъан правительствәм, университетым ипащәхәм тафәраз, — зэдәгушыләгъур лъегъәклуатә Павел Зборовскәм. — Зәнәкьокьухәр дэгъоу зәхәщәх, тиспортсменхәм яләпәләсәныгъә хагъахьо.

Командәм икапитанәу Кьошк Руслъан, Дмитрий Халоша, Юрий Пичуевым, Вячеслав Кириенкәм нәмыкләхәм яешлаклә тыгу рихьәу теплъы, нахыбәрә тагъәгушлонәу афәтәло.

Мыекьуапәрә Белгородрә якомандәхәр волейбол зәдешләх.

ТХЭКВОНДОР

Медалыр — тыжбын

Кьаләу Шьачә спорт зәнәкьокьухәм ягупчә хьугъә, хәгъәгу, дунзә зәлукләгъухәр щызәхәщәх. Урысыем тхэквондомклә изәнәкьокьоу ВТФ-м хахьәхәрәм Адыгеим ибзнакдохәм медалитлу кьыщыдахыгъ.

Адыгә Республикәм икләләцыкьлу-ныбжыклә спорт еджапләу N 2-м, пащәр Хьот Юныс, шагъәсагъәу Даур Кьадырбәч килограмм 74-рә кьэзыщәчырәмә якуп зәлукләгъуи 4 кьыщыхыгъ. Дышъә

медалым икьыдәхын фәбәнагъ, ау кләух зәлукләгъур Санкт-Петербург кьиклыгъә кләләм ыхыгъ.

Кь. Даурым дзәм кьулыкьур щехьы, Адыгә Республикәм ихәшыпыкыгъә командәхәм яләпәләсәныгъә зыщыхагъәхьорә Гупчәм зыщегъасә, тренерәу ипащәр Василий Есиныр ары. Кристина Дюбинар, кг 73-рә, ящәнәрә хьугъә.

Сурәтым итыр: **Урысыем изәнәкьокьу хагъәу-нәфыкырә чыпләхәр кьыщыдзыхыгъә Даур Кьадырбәч.**

БАСКЕТБОЛ. СУПЕРЛИГЭР, ЯЩЭНЭРЭ КУПЫР

Лъэшыр ешлэгъум кьыщыхәщы

Телефонклә кьатыгъ. «Нефтехимик» Тобольск — «Динамо-МГТУ» Мыекьуапә — 69:77.

Шәклогум и 21-м Тобольскә щызәдешләгъәх.

«Нефтехимик» — «Динамо-МГТУ» — 75:91.

Шәклогум и 22-м Белгород щызәлукләгъәх.

«Динамо-МГТУ»-м итренер шхьаләу, Адыгә Республикәм изаслуженнә тренерәу Андрей Синельниковым кьызәрәтилуагъәу, тиспортсменкәхәр теклоныгъәм яшыпкьәу фәбәнагъәх. Апәрә зәлукләгъоу Тобольскә щыкьлуагъәм Илья Хмарә, Артем Гапошиным, Максим Абызовым, Николай Ереминым щысәшлу кьыщагъәлпәгъуагъ. И. Хмарә хьагъәм

ләгуаор ридзәзә, ухьумән ло-фыгъохәри ыгъэцәкләхәзә нахь кьахәщыгъ.

Мыгъә «Динамо-МГТУ-м» аштәгъә М. Абызовым ешләклә дэгъу кьегъәлпәгъо. Гупчәм, хьурджанәм дөжә пхьашәу ащәбанә. Хьагъәм ләгуаор ридзә зыхьуклә, ухьума-кдохәм япытапләхәм псынкләу, гупшысагъә хәлпәу апхырәкьы. Ятлонәрә ешлэгъуми зыцлә кьә-

Максим Абызовым ухьума-кдохәр кьызәрәнәкьы.

тлуагъәхәр кьыщыхәщыгъәх.

Адыгеим иешлакдохәм 2015 — 2016-рә ильәс зәнәкьокьум зәлу-кләгуи 8 ялагъ, зәкләми теклоны-гьәр кьащыдахыгъ. Суперлигәм

ия 3-рә куп апәрә чыпләр «Ди-намо-МГТУ-м» щылыгъ.

Тыгъәгъазәм и 6-м тибаскетбол командә Нижний Тагил испортсменхәм тикьалә ачылукләшт.

КЫМЭФЭ ФУТБОЛЫР

Псауныгъәм игъәпытәплә гупч

Мыекьуапә футболмыклә икымәфә зәлухыгъә зәнәкьокьу хәләжьәрә командәхәу апшъәрә купым хәтхәм ешлэгъухәр аублагъәх. Республикә стадионәу «Юностым» тхьаумафәм апәрә зәлукләгъухәу щыкьлуагъәхәм нәбгырабә япллыгъ.

Адыгә Республикәм физкультурэмклә ыкьли спортмыклә и Комитет итхьаматәу Хьасанәкьо Мурат, Мыекьуапә инароднә депутатхәм я Совет итхьаматәу Джармәкьо Азмәт, зәнәкьокьум исудья шхьаләу Игорь Калиниченкәр, нәмыкләхәри футболмыклә зәнәкьокьум хәлажьәхәрәм, спортыр зышлогъәшлэгъонхәм кьафәгушлуагъәх. Урысыем иныбжыкләхәм якләух

ешлэгъухәм Мыекьуапә икомандәу «Зәкьошныгъәр» ахәләжьагъ. Тренер-кләләгъаджәу Александр Вольвач зипәщә кләләхәм ятлонәрә чыпләр зәнәкьокьум кьыщыдахыгъ. «Торпедо» Москва пенальтиклә кьатеклуагъ. «Зәкьошныгъәм» хәт ләщә Анзор ыпәклә анахь дэгъоу щешләгъәу пащәхәм кьы-хагъәщыгъ.

Тифутболист ныбжыкләхәм афә-

гушлуагъәх, шлухьафтынхәр афә-шыгъәх.

Кләуххәр

«Мыекьуапә» — «Юность» Кошхьабл — 4:1, «Шагъдый» — СДЮСШОР — 4:2, «Чыгушхь» — «Картонтара» — 3:0, «Урожай» — «Ошутен-2» — 3:2.

Апшъәрә купым щешләрә футболистхәм ащышхәр Краснодар, Новороссийскә, Мыекьуапә, нәмыкләхәм якомандәхәу Урысыем изәнәкьокьу хәлажьәхәрәм кьа-хәщыгъәх.

— Ныбжыкләхәр зыхәт командәу пәщәныгъә зыдызесхьәрәм зыщызыгъәсәгъә кләләхәр «Чыгушхьәм», «Шагъдыим», фәшхьафхәм ащешләх, — кьытилуагъ тренер-кләләгъаджәу Александр Вольвач.

«Чыгушхьәм» аштагъәх Ан-дзәрәкьо зәшхәу Аслъанрә Эдуардрә, Хьуакло Тлахьир, Артем Вольвач, Пыщтыкь Джамболәт. ләщә Анзор «Шагъдыим» хәтәу ыпәклә щешлә.

Андзәрәкьо Аслъан кьәләпчәлуат анахь дэгъухәм ащыщ.

Апәрә зәлукләгъум ләпәләсәныгъә дэгъу кьыщигъәлпәгъуагъ. Андзәрәкьо Эдуард командәм икапитанәу хадзыгъ, апәрә ешлэгъум кьәлапчәм гьогьуйто ләгуаор щыдидзәгъ, футболист анахь дэгъоу зәлукләгъум кьыщыхахыгъ.

Адыгә Республикәм футболмыклә икләләцыкьлу-ныбжыклә спорт еджаплә зыщызыгъәсәхәрә СДЮСШОР-м щешләх. «Урожай», «Ошутенәм» футболым нахь хәгъозагъәхәр ахәтых. Зәнәкьокьур гъәшлэгъонәу зәхәщә. Ешлэгъухәр рагъәжьәнхәм ыпәклә купәу «Шпаргалкәм» хәт кләләцыкьлухәм ордәхәр кьауагъәх, уджыгъәх. Зәхәхьәр зезыщәгъә Мәкьулә Руслъан футболист ныбжыкләхәм, тренерхәм, спортмыклә пащәхәм афәгъәхыгъә гушылә фәбәхәр кьылуагъәх.

Ятлонәрә ешлэгъухәр апшъәрә купым шәклогум и 29-м щыкло-щтых. Зызыгъәпсәфы, кьушхьәхәм кьатеклырә жьы кьабзәр кьызыпкьырыхә зышлогъохәр, псауныгъәр зыгъәпытәнәу фәе-хәр зәхәщакдохәм рагъәблагъәх.

**Нәкьлубгъор
зыгъәхьазырыгъәр
ЕМТИЛЬ Нурбий.**

**Зәхәзышагъәр
ыкьли кьыдзәзы-
гъәкьлырә:**

Адыгә Республи-
кәм лъәпкь
лофхәмклә, ләкьыб
кьэралхәм ащы-
псәурә тильәпкьәгъу-
хәм адырәлә зәпхы-
ныгъәхәмклә ыкьли
кьәбар
жьугъәм иамал-
хәмклә и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскәр, 236

**Редакциер
зидәшыләр:**

385000,
кь. Мыекьуапә,
ур. Первомайскәр,
197.

Телефонхәр:

приемнәр:
52-16-79,
редактор шхьаләм
иапәрә гуадзәр:
52-49-44,
редактор гуадзәр-
пшъәдәкьыжь зы-
хьырә секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхьаты-
гъәр:**

Урысые Федерацием
хәутын лофхәмклә,
телерадиокьәтын-
хәмклә ыкьли зәлгы-
ләсыклә амалхәмклә
и Министерствә
и Төмыр-Кавказ
чыплә гъәлоры-
шлал, зәраушыхьа-
тыгъә номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырәр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекьуапә,
ур. Пионерскәр,
268

**Зәкләмкьли
пчъагъәр
3250**

**Индексхәр
52161
52162
Зак. 994**

Хәутыным
узщыкьләтхәнәу щыт
уахьтәр
Сыхьатыр 18.00
Зыщыкьләтхәгъәх
уахьтәр
Сыхьатыр 18.00

**Редактор
шхьаләр
Дәрбә Тимур**

Редактор шхьаләм
иапәрә гуадзәр

**Мәшләкьо
Саид**

Пшъәдәкьыжь
зыхьырә
секретары
**Жакьлэмыкьо
Аминәт**

«Чыгушхьәм» икьәләп-
чәлуатәу Андзәрәкьо Ас-
лъан ләгуаор зәкләдзәжы.

